

"לחמנייה חמה בחמאה טרייה" - על הבקשה
הרב מואיז נבון

בונצ'ה שתוק, מאת י"ל פריץ [1851-1915, פולין]

כאן, בעולם הזה, לא עשה מותו של בונצ'ה שתוק שום רושם כלל! ... בונצ'ה חי בשתיקה ומת בשתיקה: ... בחייו לא שמר הבוץ הלח את טביעת רגליו. לאחר מותו — הרוח הפילה את לוח-העץ הקטן שעל קברו; ... בשתיקה נולד, בשתיקה חי, בשתיקה מת - ובשתיקה עוד יותר נקבר. ...

אך לא כך היה הדבר בעולם ההוא! שם עשה מותו של בונצ'ה רושם גדול! השופר הגדול, השמור לימות המשיח, קולו הלך בכל שבעת הרקיעים: "בונצ'ה שתוק נפטר לעולמו!" המלאכים הגדולים ביותר, שכנפיהם רחבות ביותר, התעופפו וזה לזה מסרו ואמרו: בונצ'ה נתבקש לישיבה של מעלה ... אברהם אבינו התייצב בשער השמים היד הימנית שלוחה ל"שלום עליכם" וחיוך רחב ומתוק על פניו. ...

מימיו — מתחיל המליץ-יושר — לא בא בתלונה, לא על אלוקים ולא על בני אדם. בעיניו לא הבהיק מעולם זיק השנאה. מעולם לא נשא עיניו כלפי שמים מתוך תרעומת. איוב לא עמד בניסיון והוא היה אומלל מאיוב... לשמונה ימים הכניסוהו בכריתו ששל אברהם אבינו. מוהל שאינו מומחה לא עצר בעד זרם הדם והוא סבל הכול ושתק. הוא שתק אפילו אחר-כך, בשעה שאביו, בהיותו שפור, תפסהו פעם בשערותיו ובאמצעותו של ליל-חורף לוהט מקור השליכו מהבית! הוא קם במהירות מעל-גבי השלג וברח למקום שעניו נשאוהו... בכל אותה הדרך שתק... בזמן שהיה רעב ביותר — בעינים בלבד היה מבקש רחמים! הוא שתק אפילו בשעה שהבעל-טובה פשט את הרגל ולא שילם את שכרו... הוא שתק אפילו בשעה שהאשה ברחה ממנו... המלאך-המליץ הזכיר לו הכל... מי יודע, מה הקטיגור יזכיר לו!

רבותי! — מתחיל קול חד-דוקרני-לוהט, אך הוא מפסיק. **רבותי!** מתחיל הוא שנית, אך הקול כבר נתרכך במקצת, ומפסיק שוב. לבסוף נשמע, מתוך אותו גרון עצמו, קול שהוא כמעט כולו רוד: **רבותי, הוא שתק! וגם אני אשתוק! ...**

בונצ'ה, בני שלי בונצ'ה! — קורא אליו הקול כקול העוגב — ... בני שלי! מוסיף ואומר אב-בית-הדין — **הכל נשאת ושתקת!** אין מתום בגופך ולא עצם שלימה, אין מקום בלא מכה, בלא חבורה, בלא פצע שותת-דם, אין פינה חבויה אחת בתוך נשמתך, שאינה נוטפת דם... ואתה שתקת ושתקת... בעולם ההוא לא נתנו לך שכר על שתיקתך, אך העולם ההוא עולם-השקר הוא, כאן, בעולם-האמת, תקבל את שכרך! לך לא יקציב חלק ולא יגביל חלק: קח לך כל מה שאתה רוצה! הכל שלך! בונצ'ה נושא זו הפעם הראשונה את העינים! ...

באמת? — שואל הוא מסופק ומבויש. — באמת! — משיב בתוקף אב-בית-הדין — באמת, אני אומר לך, הכל שלך. ... "אם כן", בונצ'ה מחייך לפעם הראשונה, "רוצה אני, באמת, כי תינתן לי, מדי בוקר בבוקר, לחמנייה חמה בחמאה טרייה." שקט השתרר באולם, שקט יותר נורא משל בונצ'ה בכל חייו. הדיינים עם המלאכים הורידו ראשם מבושה. ואז הופר השקט בפריצת הקטיגור בצחוק. צחוק גדול ומר.

לקוטי תורה פרשת ראה לב, ב [רבי שניאור זלמן מליאדי, האדמו"ר הזקן]

... הנה נודע שבאלול הוא זמן התגלות י"ג מדות הרחמים, ולהבין זה כי למה הם ימות החול ואינם יום טוב... ובודאי יש הפרש גדול בין יום הכיפורים ובין אלול. אך הנה יובן על פי משל למלך שקודם בואו לעיר יוצאין אנשי העיר לקראתו ומקבלין פניו בשדה ואז רשאין כל מי שרוצה לצאת להקביל פניו הוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם **[וכל יהודי יכול לגשת לקב"ה ולבקש ממנו בקשותיו]** והקב"ה ודאי ימלא אותן — הרבי בשיחה תשנ"א]. ובלכתו העירה הרי הם הולכים אחריו. ואחר כך בבואו להיכל מלכותו אין נכנסים כי אם ברשות ואף גם זאת המובחרים שבעם ויחידי סגולה. וכך הענין על דרך משל בחודש אלול יוצאין להקביל אור פניו יתברך בשדה...

רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק א

הלכה א - מצות עשה להתפלל בכל יום שנאמר ועבדתם את ה' אלהיכם, מפי השמועה למדו שעבודה זו היא תפלה שנאמר ולעבדו בכל לבבכם אמרו חכמים אי זו היא עבודה שבלב זו תפלה, ואין מנין התפלות מן התורה, ואין משנה התפלה הזאת מן התורה, ואין לתפלה זמן קבוע מן התורה.
הלכה ב - ולפיכך נשים ועבדים חייבין בתפלה לפי שהיא מצות עשה שלא הזמן גרמא אלא חיוב מצוה זו כך הוא שיהא אדם מתחנן ומתפלל בכל יום ומגיד שבחו של הקדוש ברוך הוא ואחר כך **שואל צרכיו שהוא צריך להם** בבקשה ובתתנה ואחר כך נותן שבח והודיה לה' על הטובה שהשפיע לו כל אחד לפי כחו.